

ייצג פון פריי

תולדות | עיונים | הערות

התחזקות | התעוררות | מכתבים

בעניני רביה"ק מברסלב זי"ע

מכתבי מוהרנ"ת - עלים לתרופה, עם מכתבים חדשים והוספות מכת"י ביאורים וצינונים, הערות והארות

פרשת וישב
שנת תשע"ה

להעבירו ממשרו, אבל לא עלתה בידם כי הר' יוסף הויזנער שהיה הנגיד בהעיר עמד לצד ר' יצחק, ולא הניח שבת
הרשע על גורל הצדיקים.

ר' יוסף הויזנער דחה את המתנגדים בלך ושוב וטען לפניהם וכי בשביל שהוא נוסע לברסלב לאביו הרי זה סימן
שדוא מחסידי ברסלב, אין זה שום ראיה, כי נוסע הוא לאביו בגלל כיבוד אב, וכן למשפחתו בגלל קרבתו עליהם,
ובאמת אינו חסיד כלל, המתנגדים הוכרחו לקבל דבריו ולא יכלו לעשות לו רע (ימי התלאות דכ"ב) וככה נמשך
הדבר עד לפני ראש השנה שנת תקצ"ו, שאז נסע ר' יצחק לאומאן על ראש השנה וראו כולם שר' יצחק הוא
באמת מחסידי ברסלב, ועיין לקמן במכתבים שנת תקצ"ו תוכן הסיפור]. **על כן אין לך מנוס לברוח כי
אם לפה, ונצטק אל ה' ונמתיק סוד יחידיו, ועצת ה' היא תקום.**

גם ר' מרדכי נ"י [ר' מרדכי ב"ר יעקב מטולטשין, מתלמידי מוהרנ"ת.

הרה"ח ר' מרדכי היה מכוונה גם בשם "ר' מרדכי לא יכרע", והוא מפני המעשה שהיה, שבעת המחלוקת בשנת
תקצ"ה הכו אותו המתנגדים, וענו אותו בעיניו קשים ומרים, עד שפתסו אותו והביאו באמצע השוק הגדול ששם
היה מקום עמוד אבן גבוה, ובכל הדרך הכו אותו המתנגדים הלך ופצוץ, וצעקו לו שיקבל עליו שלא יהיה לו שום
שייכות ומגע ומשא עם חסידי ברסלב.

אמנם ר' מרדכי לא נסוג אחר זיו כל שהוא, ואדרבה עמד איתן בדעתו, וכשבא להאבן הגבוה צעק ר' מרדכי
בקול גדול ובניגון המגילה: "מרדכי לא יכרע ולא ישתחוה" (ימי התלאות דף כ"ב). וכנראה שעל זאת המעשה
רמז מוהרנ"ת פה "בוודאי נמחלו לו כל עונותיו על ידי הביוון הגדול שעבר עליו ועמד בניסיון"

ואכן זכה ר' מרדכי ונמנה בין החמשה תלמידי מוהרנ"ת שבאו למוהרנ"ת בעזרת דקדושה אף בעת תוקף אש
המחלוקת, ולא חתו מפני כל (עיין ש"ש ח"ה סי' ע"ג). **ראוי שיבא לפה מכמה טעמים, בוודאי
נמחלו לו כל עונותיו על ידי הביוון הגדול שעבר עליו ועמד בניסיון, וגם לכולנו
בוודאי היה כפרת עוונות הרבה** [ועי' ס"ס קע"ב "בוודאי אפילו טיפה דם אחד ששפכו מאתנו, ושום
פרוטה של ישראל שעשקו מאתנו, לא נאבד וכו', ובוודאי הכל הוא לנו לכפרת עוון ומחילת חטא", והוא עפ"י
המבואר בליקו"מ ח"א סי' ו' שישמע ביונו ידום וישתוק ויהפוך הדם לדם לה' והתחולל לו ועי' זוכה לתשובה
עיי"ש]. **אבל כל מי שסבל יותר עיונים רח"ל כפום צערא אגרא.**

והנה תהלה לאל הנגידים היקרים דפה [בעיר אומאן היה כמה נגידים ועשירים, אף שלא היו
מחסידי ברסלב, עם כל זה כאב לבם על מה שרודפים את מוהרנ"ת וכל חסידי ברסלב בחנם על לא דבר,
לכן עמדו לצד חסידי ברסלב, עיין לקמן "הודענו כל זאת להנגידים דפה וכולם חרו אפם עליהם מאד" ולעת
ערב הלכנו לבית הנגידים" (מכתב קע"ו). גם הו"ל למוהרנ"ת דוד מנגידי עיר אומאן שהיה ידו עם מוהרנ"ת כמ"ש
לקמן (סוף מכתב קע"ו) ושולם לכבוד דודי ידידי הרבני הנגיד נ"י, ולכל הנגידים משם התומכים אותו ע"כ. ועי' ע
(מכתב ק"פ) "הנגיד ר' משה פישל שלח לביהמ"ד דשם לבל יוסיפו לענות מכל שכן שלא יזיקו להקלוח חו" כי לא
יהיה אחריתם טוב מזה" ע"כ. ועיין ימי התלאות בזה"ל. היה שם באומן גביר אחר ר' אברהם שהיה מאנשי השם, גם
היה לו ארבע אותות הכבוד מאנראלין, מהקיסר ירום הודו דרוסאי, והוא לא היה יכול לסבל לראות העינים של
אנשים כשרים כל כך ע"כ] **הם חזקים עמנו תהלה לאל, ולה' הישועה.**

ומה שכתבת שבדעתך לנסוע ללאדיזין [לברוח מן המחלוקת ולהסתיר שם עד יעבור זעם] **הוא
שטות, ונפלאתי שעלה זאת בדעתך. אך העבר אין להשיב, אין לנו על מי**

המשך בדף 4

**והלא גם בלא זה צריך כל אחד ישועות הרבה לנגעי נפשו ומכאובי, שזה עיקר
הצרה והרחמנות כידוע לכם. וכל הרעש והצרה הזאת לא באה כי אם
לעוררנו ולהקיצנו משינתנו כאשר כבר כתבתי לכם** [עיין לעיל מכתב קנ"ו "מה מאד החיית
את נפשי במה שכתבת שנתעוררת לקום בחצות מחמת הביונות שלנו" ולעיל מכתב קע"א: "וכל הרעש הזה
בשביל לעורר אותי ואתכם לעסוק יותר בתורה ובתפלה, ובפרט בשיחה בינו לבין קונו", ולקמן מכתב קע"ו: "וכל
הרעש הזה הכל כדי לדחות ולגרש את מי שאינו עומד בניסיון, ולקרב בחתקרות יותר את אותם אשר נגע נקודת
האמת בלבם", ובמכתב קפ"ח "וכל הרעש הגדול והרוח סערה של המחלוקת הגדולה שנתעוררה עלינו, הכל הוא
נמשך מהרע עין שמתגרה בהצדיק האמת", ובמכתב קצ"ו "כל מה שעובר עלינו, בפרט עתה בשנה הזאת, הכל
רמזים גדולים שמכריחים אותנו להתקרב להשם יתברך את כל את כל אחד ואחד מכל מקום שהוא" ובמכתב רמ"ב
"אני רואה בכל פעם שהשם יתברך מתאווה גם לתפלתינו, ובשביל זה נעשה בכל הפעם מה שנעשה, הכל כדי
להזכירנו להתפלל לפניו, בתוך זה נתפלל גם על צרכינו, והעיקר להתקרב אליו ית' שזה יסוד הכל, וכל מה
שנעשה עם כל אחד הכל רמזים בשביל זה"ו]. **וכאשר ידעתם בעצמכם.**

והנה אנשי טעפליק ה"ה ידידי ר' מאיר [מטעפליק, מגדולי תלמידי מוהרנ"ת], **ור' נחמן חתן
ר' נתנאל** [מתלמידי מוהרנ"ת, חתן הרה"ח הנגיד ר' נתנאל מתלמידי רבינו"ל, ומתומכי מוהרנ"ת]
נשאר פה על שבת העבר, ונתעכב עד אתמול. **ומן הסתם דיברנו הרבה, ור' מאיר
אמר שנתעורר מאד להשם יתברך על ידי המחלוקת הזאת, וכך הוא האמת. כי
תהלה לאל נתחדש לטובה בכמה בחינות, ותהלה לאל החייתינו בדיבורי. וגם הוא
וחביריו החיו אותי מאד.**

ובזה אנו רואים נפלאות ה' כי נרו לא תכבה לעולם ועד [חיי מוהר"ן סי' רכ"ט מין פייער'ל
וועט שוין טלויען ביו משיח וועט קומען]. **י'אבדו הם ואלף כיוצא בהם ודבר אחד מדברי
קדשו אחר לא ישוב ריקם, והוא גמר ויגמור. וגם אמר (תיי"מ סי' קפ"ח) "גאט פירט
תמיד אויס", על כן גם עתה עלינו לשבח לאדון הכל וכו', שזכינו להיות בחלקו,
חבלים נפלו לי בניעמים. וצריכין להתחזק בשמחה בכל יום ולהפוך היגון ואנחה
לשמחה** [ליקו"מ ח"ב סי' כ"ג], **וכל מה שהצרות והביונות והחירופים מתגברים יותר
רח"ל, אף על פי שצר ומר מאד מאד, אף על פי כן צריכים להתחזק להחיות את
עצמו, ולהפוך לשמחה מה שאנו זכינו להמלט מרשעת כזה, מלקרוע ולבזות ספרים
קדושים ונוראים כאלה, צירופי אותיות כאלה, (עיין במכתב קס"ד). מעשה בר' אליעזר
ור' יהושע, חנוכה (רומז ליקו"מ ח"ב סי' ז), תהלים תשובה [ליקו"מ ח"ב סי' ע"ג], מאמרי רבה
בר בר חנה [ליקו"מ ח"א מסי' א' עד סי' ט"ז], ומשתעי [ליקו"מ ח"א סי' ט"ז — י"ח ח"ב סי' ד], וספרא
דצניעותא [ליקו"מ ח"א סי' ב', י"ט, כ, כא, כב], וסבי דבי אתונא וכו' וכו' [ליקו"מ ח"א סי' כג — לא],
נפשינו כצפור נמלטה מפח יוקשים, הפח נשבר ואנחנו נמלטנו, עזרינו בשם ה'.**

**והנה נסכם בעדתינו שאתעכב פה עד אחר פורים הבאה עלינו מכמה טעמים, על
כן אהובי בני שיחי' אם תוכל לבוא לפה שבוע הבאה עלינו לטובה מה טוב,
ואם תוכל לבא על פורים אי"ה נגיל ונשיש ביותר, וכפי הנשמע גם עסק הפאסט
שלך בסכנה, וגם חורקים שינם עליך גם כן** [ע"ע לקמן מכתב קע"ה. והנה ר' יצחק נתקבל
בעבודת הפאסט שהיה משרה נכבד מאד בימים ההם, על אף היותו נמנה מחסידי אביו מוהרנ"ת, בשביל היותו
מפורסם לאיש ישר, ואנשי העיר בטחו בו בכל לבבם. אמנם עכשיו בעת המחלוקת רדפוהו אותו מאד, ורצו

מוהר"ר נחמן נ"י, מגזע
הקודש נכד הבעל שם
טוב ז"ל זכותו יגן עלינו
(חיי מוהר"ן סי' ק"ג)

מאמר: ראש בני ישראל

ליקוטי אמרים, תורת ושיחות והנהגות קדושות ממרן אור ישראל וקדושו

רבינו ישראל בעל שם טוב זצוקלה"ה

הנזכרים בספרי רביה"ק, ותלמידו מוהרנ"ת, ומשאר ספרי ברסלב

הרב המאור הגדול בנש"ק מופת הדור
גדול מרבן שמו נרדע בשערים מו"ה
נחמן נ"י
נכד לרבינו הק' בעש"ט זלה"ה
(הסכמת המגיד מקאמניץ זצלה"ה על

מאמר ס"א:

היה צדיק נסתר והיתה לו מערה נסתרת מחוץ להעיר שהיתה מערה עמוקה מאד ושם היה עובד את ה', ואמר לו בין דבריו יהודים רבים עוד ינצלו תחת אבנט שלך: אונטער דיין גארטל וועלן זיך ראטעווען אסאך אידן. ואכן כך היה. ששנים אחר כך בעת הפרעות שהיה בחודש תמוז שנת תקכ"ח ברח הוא עם עוד ט"ז יהודים למערה ושהו שם כל משך שלשת הימים של הרציחות שרצחו הקוזאקים הפראים ביהודים, ושמעו מהמערה את קול הזעקות והצעקות של הנהרגים ה' ישמרינו, ואז חיבר ר' דוד את הקינה המתחלת "ויקונן דוד, שבו פרט את מעשי הרשע והרציחות ה"י. [ועיין בפנים סיפור המעשה].

(שש"ק ח"ו אות תקכ"ד)

קל"ח.

יראת הבעל שם טוב

נחוג היה הבעל שם טוב ז"ל לעמוד בעת התפלה אצל העמוד סמוך להזון, [עמוד זה פרקו אחר הסתלקותו לחתיכות, כדי שלא יעמוד אחר על מקומו], והנה הבעש"ט ז"ל לא התפלל בשום פעם כשליח ציבור מלבד בתפלות מל וגשם, וסיפר הרב המגיד שפעם לפני שניגש להתפלל כש"צ הלך עמו לחדר הסמוך ששם היו ספריו וחדר עבודתו הק' כדי להביא ולעזור לכו בלבישת הקיטל שמתפלל בו החזן כנהוג, ואמר כשאך רק נגעתי בהבגד כשסייעתי לו ללבושו נפל עלי פחד כזה ויראה כזו עד שלא ידעתי מה עמי.

ומזה נוכח ללמוד מעט מגודל יראתו של הבעל שם טוב ז"ל בעצמו. חדר הזה היה מכונה אחר שנים בשם "חדרו של המגיד" כי כשהיה חולה לא נתנו לשם אדם להתקרב אליו, כדי שלא יכבד חליו, והיה שוכב בחדר זה.

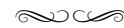
(שש"ק ח"ו אות תקכ"ה)

המשך = ולרוב השתוקקותו לשמוע קול ניגוניו, בדרך לא דרך הלך וגרם לעוורון של המנגן עד שנעשה סומא, והיה אומר לו בכל פעם כשרצה ליהנות מקול ניגונו, הנה בעת הגיע לארמוני שר חשוב וגדול זה, והיה המנגן מנגן עבורו נגונים נפלאים בכל יכלתו כי האמין למלך שאכן שך חשוב הגיע לפניו, וכך היה אומר לפניו מפעם לפעם כשהפין היה ליהנות מהניגונים.

כשסיים הבעל שם טוב ז"ל מעשה זו אמר, התורה משולה גם היא לנגינה נפלאה אבל לזכות לשמוע אותה היטב צריך האדם להוציא את העינים לגמרי מהעולם הזה, לבלי להביט אליה ולבלי להמשך אחר פתוייה, ורק אז אפשר לנגן אותה ולשמעה וליהנות משיריה היטב היטב, "די תורה איז א שיינער ניגון, אבער צו הערן גוט דעם ניגון דארף מען די אויגן אין גאנצן ארוים נעמען פון די וועלט".

(שש"ק ח"ו אות תקכ"ב)

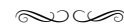

קל"ו.

בשביע צדיק אחד העולם עומד

התפאר פעם הבעל שם טוב בתלמידו הגאון הצדיק בעל התולדות יעקב יוסף, ואמר אלמלא באתי לעולם רק להביא להקב"ה כזה יוסעלע כבר היה כדאי. אויב איך וואלט נישט געברענגט צו השי"ת נאר אזא יוסעלע איז שוין אויך כדאי.

(שש"ק ח"ו אות תקכ"ג)

קל"ז.

בצלו נחיה בגוים

כשהיה פעם הבעל שם טוב ז"ל באומן ראה ברוח קדשו במעלת הצדיק ר' דוד חזן זצ"ל שהיה דר שם, כי

מהסכמת הגה"ק רבי מאיר בראד זצלה"ה על הליקו"מ:

הרב המופלא ומפלג בתורה ובחסידות המפורסם מוה"ר נחמן נ"י הגדול בשם טוב גידולי הקודש זרע קודש מחצבתו נכד לה"ה הרב המפורסם בתורה ובחסידות ידיו רב לו בעשר ידות בוצינא קדישא חו"פ קדוש יאמר לו, כל רן לא אנס ליה מו"ה ישראל בעש"ט ז"ל, והרב מוהר"ר נחמן הולך בעקבות אבותיו הק'...

מהסכמת הגה"ק רבי אפרים זלמן מרגליות זצלה"ה על הליקו"מ:

ירושא הוא לו מאבותיו, אבות מכלל דיאכא תולדות, שכן יונק מגידולי הקודש, חוטר מגזע האלחי המפורסם הבעש"ט זלה"ה איש חמודות וזרעו לברכה זרע קודש שם ומעשיהם עליהם מעידות...

מאמר משיב נפש

קמ"ג

שאלות על חסידות ברסלב ומקורות מספרי קודש

מאת אחד הרבנים שלישי

סימן י"ט: הוא השליט והמשביר

שואל: ראיתי באיזה ספר מיוסד על ליקומי מוהר"ן, שכתב על שער הספר, כי הרה"ק מוה"ר נחמן וכו', הוא השליט הוא המשביר לכל ישראל ולכל העולמות, היכן מצינו לשון זה על צדיק שהוא כבר בעולם העליון, שהוא השליט והוא המשביר, כי בפשטות זה נאמר על הצדיק יסוד עולם שהוא חי בעוה"ז, ומעמיד ומקיים את העולם והשפעותיו בזכותו, אבל איה מצינו שכשהצדיק נסתלק ועולה למעלה הוא ג"כ משפיע כאן למטה.

הרי מכל הנ"ל כי הצדיק לאחר הסתלקותו, עוד משפיע למטה ברכות בגשמיות וברוחניות, והוא נשאר השליט והמשביר. ובוה י"ל מש"א חז"ל (תענית כ"ד): אמר רב יהודה אמר רב בכל יום ויום בת קול יוצאת מהר חורב ואומרת כל העולם כולו נוזנין בשביל חנינא בני, וחנינא בני די לו בקב חרובין מער"ש לער"ש, ועמד ע"ז פרי צדיק (חנוכה אות י"ד) כי הלא הכרוז קאי על ר' חנינא בן דוסא, וקשה שהרי בזמן רב לא חי ר' חנינא בן דוסא, ואיך שייך כרוז זה בכל יום בזמן רב. ועיי"ש מה שפי' בוה. ולפי הנ"ל י"ל כי באמת כך היתה, כי ההשפעה אף בימיו של רב היתה בא בשביל רחב"ד, וכמו שפי' בנועם אלימלך (חיי שרה ד"ה ואברהם זקן) הכוונה, שע"י הצינור והשביל של רחב"ד באה ההשפעה, ואף שכבר נסתלק רחב"ד, עכ"ז השפיע הוא ע"י צינורו השפע להעולם.

וזהו ההמשך בגמרא וחנינא בני די לו בקב חרובין, כי קב חרובין מרמז על זמן המיתה, בעת שהגוף הוא כבר חרב, וכמ"ש האריז"ל (ע"ח שי"ט פ"ג) שזה קאי על מיתת מלכי קדם עיי"ש.

ולהנ"ל י"ל כי ק"ב גי' אמוניה, וע"י שמאמין בקדושת רחב"ד אפי' בעת שהוא כבר חרוב ומת, ע"ז ממשיך ההשפעה בשביל ובצינור שלו, אפי' לאחר הסתלקותו.

ומובן מה שקורא אותו הקב"ה חנינא 'בני' (עי' בל"י על ע"ח שי"ט פ"ג שדייק בוה), והוא עפ"י דברי הישמח משה הנ"ל, כי לאחר הסתלקות הצדיק, הוא נקרא רק בשם 'בן' ולא בשם עבד.

ולא רק השפעות בגשמיות באים מהם, אלא אפי' על ההשפעות ברוחניות, נשאר הצדיק השליט והמשביר, אפי' כשהוא כבר בגבהי מרומים, וכמ"ש בכוונות קבלת שבת (משנת חסידים תוספות שבת פ"ח אות ז', ובסידור רבי שבתי במזמור שיר ליום השבת) כי בכל ער"ש יורד משה רבינו עם כמה צדיקים ומעלה עם כל העולמות הנשמות, בין של חיים בין של מתים, אשר הם בעמקי הקליפות, ואין יכולת לשום אדם להעלותם.

וכתוב ע"ז בדברי תורה (מונקאטש ח"ח סי' י"ד) כי לכאורה צ"ע, כי בשלמה מש"כ שמעלה המתים מובן, כיון שהם אינם בעלי בחירה, וצריכין לאחרים להעלותם, אבל החיים עודנה בעוה"ז, הלא הם בעלי בחירה, ויכולין בעצמם לשוב ולהציל נפשם, ולמה צריכין שהנשמות יעלה אותם, אלא כי באמת צריכין הרבה רחמי שמים שיוכל לשוב כדבעי, ולזה יורדים נשמות הצדיקים מן השמים לתקן ולעורר לתשובה בכח קדושת שבת, והם שולחים בכל ער"ש הרהורי תשובה וקדושה גם בלב המשוקעים בעמקי הקליפות, המה התאות וזינין בישין רח"ל, ובסייעתא דשמיא ע"י כח הצדיקים הנ"ל, יכולין להתעלות ע"כ.

ובאמת לו יהא אמת שאין שייך דבר זה לגבי שאר צדיקים, עכ"ז באמת שונה רבינו מכל הצדיקים כנ"ל, כי הוא נקרא בחי' איש צדיק חי אף לאחר הסתלקותו, וע"כ שייך לומר הוא השליט הוא המשביר. [וכמבואר כל זה בכמה ספרי רבינו ועיין בליקו"מ ח"א סי' ל"ד וסי' ר"מ ועוד. להעתיק מספרי ברסלב]

סימן כ': רצון מבחר הברואים

שואל: ראיתי בהתפלה שנרפס בסוף תיקון הכללי, שנכתב לפניה זאת מצאנו באמתחת הכתבים, והוא מעט הכמות ורב האיכות, ושם בנוסח התפלה כתב שתחתור חתירה דרך כבושה מאתך וכו', ובדרך ונתיב הזה תאיר עלי אורך להתחזירני בתשובה שלימה לפניך באמת, כפי רצונך באמת, כפי רצון מבחר הברואים ע"כ, ולכאורה משתף כאן שם שמים עם דבר אחר, כאלו יש רצון ה' ועוד רצון של אחר יהיה זה מי שיהיה, וזה אסור כפי מש"א חז"ל (סוכה מ"ה:).

לכל אחי ורעי אדברה נא שלום וישע רב

מכתבם קבלתי היום בעת התפלה של שחרית, ובלילה העברה אחר תפלת ערבית קבלתי האגרת מר' יוסף חתן ר' זלמן [ממקורבי מוהרנ"ת עיין לעיל מכתב קע"א]. וכולם מודיעים נחת וששון ושמחה. ובוודאי הוא ששון ושמחה אשר זכינו בתוך העלמה כזאת [מוהרנ"ת ד"ל כדרכו בקודש שמכל הסתרה והעלמה ומכל נפילה והתרחקות עושה מזה התגלות ועליות והתקרבות, ולכן המשיך ששון ושמחה דייקא מתוך העלמה כזאת ודו"ק. וע"ע לעיל מכתב קע"ב ו"גם עתה אני כותב בדמע מתוך שמחה, שזכינו בתוך הסתרה שבתוך הסתרה כזאת, לידע מאמתת נקודת האמת אשר הוא חיינו לנצח". ולקמן מכתב קע"ה "זכינו לשמוח כמ"פ בתורתנו הק', ועכשיו ביותר מחמת שההסתרה והעלמה התפשטה כל כך ואנחנו נמלטינו" ע"כ. ומסופר שפ"א היה ישן הר"ר נחמן מטולטשין ז"ל בחדר מוהרנ"ת, ושמע שמוהרנ"ת אמר בעת תיקון חצות "אתה יודע רוי עולם" הוא ווייסט דעם סוד פונעם רעבין ווי דער רבי איז א סוד בא דער וועלט, ואותי קרבת לרבי כזה, והתחיל לבקש להשי"ת שיעיית את רבינו'ל ויתקרב אליו באמת (אבניה ברול שיחות מוהרנ"ת אות י"ד). ועוד מסופר שפעם כשלמד מוהרנ"ת ז"ל את התורה בראשית לעיני כל ישראל (ליקו"מ ח"ב סי' ס"ו) המדברת מגדולת הצדיק שהוא החן והיופי של כל העולם, ומבחינת העלמה שיש על הצדיק הזה עיי"ש. אמר מוהרנ"ת בהתעוררות ושברון לב: העלמה העלמה העלמה, זהו העלמה העלמה נוראה, השי"ת הוא חיות של כל העולמות והוא כל כך נעלם, וכן הצדיק הוא הפאר של כל העולם, הוא החן של כל העולם, הוא היופי של כל העולם, ואם החן זה היה מתגלה היה חן דקדושה על כל העולם, והיה מתבטל כל החן של שקר והבל היופי, והוא נעלם. ובלי"א: העלמה העלמה, העלמה, דאס איז א געוואלדיגער העלמה, השי"ת איז דער חיות פון אלע וועלטין און ער איז נעלם. דער צדיק איז דער פאר פון די גאנצע וועלט, ער איז דער חן פון די גאנצע וועלט, ער איז די שיינקייט פון די גאנצע וועלט, או דער חן זאל נתגלה ווערן וואלט געווען דער חן דקדושה אויף די גאנצע וועלט, ס'וואלט בטל געווארן אלע חן של שקר און הבל היופי, און ער איז נעלם (שש"ק ח"ב סי' תרט"ו). לידע מאמתת כזה. וכל מה שהרעש וההעלמה גדולה יותר יש לנו לשמוח יותר. כי אם לא היינו מתקרבים מקודם, ולידע אמתת האמת כמו שהוא, לא היה אפשר לנו עתה להתקרב בשום אופן, אף גם ח"ו היינו גם כן עושים ח"ו מה שהם עושים להספרים הקדושים והנוראים.

מי ישים לנו פה להודות ולהלל להשם יתברך על כל הנסים והנפלאות שעשה עמנו, להצילנו מרשעת כזה, משאול ואבדון כזה. מי שיש לו שכל אמיתי מעט בקדקדו ידע ויבין שאין צרה בעולם כצרת הקורע ומבזה ספרים קדושים כל כך [עיין מכתב קס"ד]. ושופך דם נפשות ישראל בחנם כל כך, ומונעים הרבה מקדושת ישראל, ורוצים להפוך הקערה על פיה ח"ו, לא תהא כזאת בישראל.

גם פה נמצא מתנגד אחד שבנו התחיל קצת להתקרב לאנ"ש, ולמד הרבה גמרא ופוסקים. ועתה מכריחים אותו אנשי בליעל המכנים עצמם בשם חסידים, ומונעים אותו בעל כרחו מללמוד גמרא ופוסקים, ואומרים שטוב יותר לדבר עמהם. ואביו צעק על בנו הנ"ל, אני נותן לך לאכול על מנת שלא תלמוד רק דף גמרא אחד בכל יום, לא יותר, כי מי שלומד כל היום הוא ברסליבר וכ' [כנראה שמאו שוכה הבן להתקרב לדרכי רבינו'ל התחיל ללמוד הרבה עד שלא הסתפק עצמו ללמוד דף אחד בכל יום, רק למד הרבה יותר מדף אחד בכל יום. כי מי שוכה להתקרב לדרכי רבינו'ל עסק רק בתורה ותפלה כל היום, וכמ"ש רבינו'ל בשיחות הר"ן (סי' רפ"ז) מה יש להאדם לעשות בזה העולם אין צריך כי אם להתפלל וללמוד ולהתפלל, מען בארארף מער ניט נאר דאווינען און לערנען און דאווינען עכ"ל.

כוונת ההערות והציגונים בכדי להבין את המכתב הק', וברצוננו בעו"ה להדפיס כל המכתבים עם ההערות כדי לזכות את הרבים, לכן נשמה לקבל באמייל מן הקוראים היקרים "הארות" בין על דברי מוהרנ"ת ובין על דברינו כדי שיצא מתחת ידינו דבר נאה ומתוקן, ויאשר כוחכם למפרע

למכתבים למערכת, וכן לכתוב מאמרים להופיע בדעת סופר, אן להערות, וכן מי שברצונו שייגע לו העט סופר על יד האימג'ל, יפנה:
CONGHVPRINTING@GMAIL.COM
 אן להפעקס: **845.781.6701**
 להודיעה על מול טוב לאנ"ש, יש לשלוח הודעה (עד יום ג' בשעה: 9:00 בבוקר):

להשען כי אם על אבינו שבשמים [באותו זמן שהמחלוקת בער בכל עיר ובכל כפר, יעץ מוהרנ"ת את הכל שאם צריכין לברוח יברחו לעיר אומאן להסתר בצל רבינו'ל על צינו הקדוש, כמו שעשה הרד"ח" נחמן מטולטשין עיין מכתב קע"ג].

וזמן תפלת שחרית הגיע. ובשבת קודש העבר דברנו מהתורה הזאת (ליקו"מ ח"א סי' ל') שהוא השגות אלקות אי אפשר לקבל כי אם וכו', וצריכין לזה רבי גדול מאד מאד וכו'. אשרינו שזכינו לשמוע כל זה, זאת נחמתינו בעניינו, מה נשיב לה' כל תגמולוהי עלינו, שמחו בה, חזקו ויאמצו לבבכם כל המיחלים לה'.

דברי אביך המצפה לראותך בקרוב בשמחה.

נתן מברסלב

ידידנו ר' נפתלי [מגדולי תלמידי רבינו'ל, וחבר נאמן למוהרנ"ת ז"ל הר באומין] וכל אנ"ש פורסים שלום באהבה.

ושלום לכל אנ"ש, ובפרט לר' שמשון נ"י [הרבני הנגיד ר' שמשון הגדול מתלמידי מוהרנ"ת, דר בטולטשין ובטשעהרין].

מאליכם תבינו שלכולכם נאמרו דברים אלה, שימו לבבכם היטב לכל מה שעובר על כל האדם בזה העולם, צרות והרפתקאות בלי שיעור, ככלל ובפרט, לא רעה זה כרעה זה, וכמו שכתב (קהלת ב, כג) כל ימינו כעס ומכאובות, כי (איוב ה, ז) אדם לעמל יולד, וכמו שכתוב בשל"ה (בסדר יום הכיפורים בחלק דרך חיים ותוכחת מוסר) חרונו על זה, אין רגע בלא פגע, אין יום וכו', אין שבוע, אין חודש, אין שנה וכו' עיי"ש, ואם כן גם לפני כמה מאות שנה היה העולם מלא צרות, כי מיום שחרב בית המקדש אין לך יום שאין קללתו מרובה מחבירו (עיין סוטה מח, א) ואין לנו חיות וקיום כי אם על ידי התורה הקדושה, והעיקר על ידי שמחדשין בה הצדיקי אמת, עמודי התורה והעבודה.

אשרינו שזכינו לידע מהצדיק האמת הסמוך לימינו, אשר הוא יסוד העולם, ואלמלא מילחא שהוא אור הצדיק האמת, לא הוה עלמא יכול למסבל מרירותא (ליקו"מ ח"א סי' כ"ג), והוא בנפלאותיו גילה לנו כל זאת, ויותר מזה אשר אי אפשר לבאר.

חזקו ואמצו אל תיראו ואל תערצו מפניהם, אל תיראו משפעת הקארעטיס [קארעטיע הוא רוכב מהודות שנסעו בה עשירים ונגידים] ואל תערצו מקול צווחת יין המשכר, כי ה' אלהיכם ההולך עמכם להושיע אתכם זה מחנה הארון שהוא התורה (עיין סוטה מ"ד. ועיין לעיל מכתב קע"א), שגילה לנו ברחמי וחסדיו המרובים, דייקא אלו הספרים שהם קורעים ומבזים אותם ורומסים אותם כל כך, הם הם יושיעו אותנו, ומעפר דלותינו, ומשפלותינו יקימנו, וירוממנו, בהם עולם ונושע, הם חיינו ואורך ימינו בזה ובבא לנצח.

נתן הנ"ל

סימן קע"ד

בעזרת השם יתברך, יום ד' תצוה תקצ"ה לפ"ק, אומאן

שיעורים אויף אידיש אין ספר ליקוטי מוהר"ן!

לימוד ספה"ק ליקוטי מוהר"ן בכל יום
 מען קען הערן אויף "אוצרות ברסלב" יעדן טאג א
 עמוד בספה"ק ליקוטי מוהר"ן

718-855-2121

געלערנט "אויף אידיש" מיט א קלאהרין הסבר, לויט די מפורשים און לויט ווי עס איז מבואר אין ליקוטי הלכות חזקו ואמצו אחוי ללמוד ספריו "בכל יום", ולעין ולחפש בהם למצוא בהם בכל פעם עצות להציל נפשכם (ע"ל"ת מכתב ש"א)